

MEGHÍVÓ

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

KERTÉSZETTUDOMÁNYI

DOKTORI ISKOLÁJA

meghívja Önt

DIVÉKY-ERTSEY ANNA

A vetőmag kezelési lehetőségei az ökológiai gazdálkodásban

című PhD doktori értekezésének

2007. június 7-én de. 11.00 órakor

tartandó nyilvános vitájára.

Témavezető: Radics László, CSc

Helyszín: Budapesti Corvinus Egyetem,

1118 Bp., Villányi út 35-43. „K” épület III. em., KLUBTEREM

A Bíráló Bizottság összetétele:

Elnöke: Balázs Sándor, MHAS

Tagjai:

Tomcsányi Pál, MHAS

Forró Edit, CSc

Füstös Zsuzsanna, CSc

Hodossi Sándor, DSc

Opponensek:

Dimény Judit, CSc

Terbe István, CSc

Titkár: Forró Edit, CSc

Az értekezés megtekinthető

a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Entz Ferenc Könyvtárában és Levéltárban

(Budapest, XI., Villányi út 35-43. K. ép. I. em.),

elektronikus változata a <http://www.lib.uni-corvinus.hu/content/view/46/117/>

címen

*A nyilvános vitában minden jelenlévő részt vehet
és írásban előzetesen is észrevételt tehet*

Dr. Papp János sk
egyetemi tanár
Doktori Iskola Vezetője

ÖSSZEFOGLALÁS

Az ökológiai (bio) növénytermesztés szemlélete megkívánja, hogy a termeszteni kívánt növény szaporítóanyaga is ökológiai gazdálkodásból származzon. Az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó előírásokat nemcsak az ökológiai szaporítóanyag termesztésének és betakarításának folyamatában kell betartani, hanem a későbbiekben a vetőmag feldolgozásakor és kikészítése során sem lehet a megbetegségek csökkentésére vagy a későbbi kelés serkentésére hagyományos csávázószereket, szintetikus növényvédő szereket, hormonokat, egyéb kezeléseket használni.

Célul tűztem ki vizsgálataimban, az ökológiai gazdálkodásban engedélyezett, az ökovetőmag életerejének megtartására és növelésére alkalmas anyagok kiválasztását, és a kiválasztott anyagokhoz kapcsolódó kezelési módszerek kidolgozását. A kiválasztott anyagokat mag életerő vizsgálati módszereken keresztül vizsgáltam. Célul tűztem ki ezért a jelenlegi vigorvizsgálatok közül az ökovetőmag életerejét leginkább jellemző vizsgálati módszer kiválasztását egy későbbi ajánlás kidolgozására.

Vizsgálataimban az első körben kiválasztott anyagok hatását – Alginit, Vetozen KR-60, Natúr Biokál 01 és kakukkfűolaj – in vitro körülmények között vizsgáltam maggal terjedő *Ascochyta sp.* és *Fusarium moniliforme* kórokozókra. A kakukkfűolaj a kórokozók fejlődését táptalajon erősen gátolta, a többi anyag gátló hatást nem mutatott. Ezután vizsgálataimat az életerő vizsgálatok irányába folytattam.

Vizsgálataimhoz tesztnövénynek kukorica (*Zea mays* L.), vöröshagyma (*Allium cepa* L.) és borsó (*Pisum sativum* L.) vetőmag tételleket választottam, mindegyik fajtából egy jobb b és egy gyengébb csírázóképeségű mintát kezeltem és vizsgáltam. A kezelésekhöz használt anyagok víz (20°C nem deionizált), melyet a gyakorlatban egyes gazdák alkalmaznak és a Natúr Biokál 01 30%-os vizes oldata, mely Magyarországon az ökológiai gazdálkodásban mint növénykondicionáló anyag van forgalomban.

Az áztatásos kezelések időtartama 2, 4, 6 óra volt. Az áztatás után a magokat 24 óráig 21°C hőmérsékleten szárítottam. Száradás után elvégeztem a Nemzetközi Vetőmagvizsgálati Szövetsége (ISTA) által javasolt vigorvizsgálatokat (csírázóképeség vizsgálat, elektromos vezetőképesség vizsgálat, csíranövény növekedési teszt, cold teszt, gyorsított öregítés vizsgálat) és szabadföldi kelésvizsgálatot.

Az eredményeim alapján a vigorvizsgálatok közül kukoricánál és hagymánál a cold teszt és csíranövény növekedés vizsgálatok javasolhatók a vetőmag minősítő vizsgálatok kiegészítésére, borsónál a gyorsított öregítés vizsgálat nyújtott többlet információt a mag életerejéről.

A kezeléseik közül a vizes és Natúr Biokállal kezelt tételk mind javították a mag életerejét. Legtöbb esetben és legnagyobb arányban a 4 órás 30%-os Natúr Biokál 01 oldatban való áztatás javította a tételk eredményeit.

Mindhárom tesztnövénynél a gyengébb csírázóképeségű tételknél a kezeléseik pozitív hatása jobban mutatkozott, mint a jó minőségű tételnél. Gyengébb tételk csírázóképeség és életerő javítására ezért a kezeléseik kifejezetten ajánlhatók, szabadföldi kelésnél előnyt jelenthet a gazdáknak.